

görüşler

ÖRGÜTLÜ DEMOKRATİK GÜÇLER KORKUSU

Oya BAYDAR

Her türlü kitle örgütlenmesine karşı, yönetici katlarda gözlenen düşmanlık, en azından çekingenlik ve kuşku, gün geçtikçe büyüyor.

Her demokrasinin ayrılmaz parçası olan çok yönlü meslekî, siyasal, sendikal ve benzeri örgütlenmelerin Türkiye'de gelişmesi engellenmek isteniyor. Bırakalım gelişmeyi, var olan da budanma yolunda...

önce memurların sendikalaşma hakları geri alındı. Öğretmen sendikaları, teknik eleman sendikaları kapatıldılar. Yerlerinin dernekler aldı. Şüphesiz ki, hem son yılların olağanüstü ortamı, hem de sendikaların üyelerine sağlayabilecekleri imkânların ve yardımların derneklerce sağlanamaması, yeni kurulan derneklerin eski sendikalara göre çok daha güçsüz olmasına yol açtı.

Böylece memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların sendikal haklardan yararlanarak toplum içinde hak ettikleri yeregelme, toplu hareketlerle ve direnişlerle ücretlerini, yani millî gelirden alacakları payı arttırabilme, sosyal haklarını geliştirebilme imkânları baltalanmış oldu.

Sendikalar Kanunu'nün değiştirilmesi istemleri ise daha eskilere gider. Anayasa Mahkemesi'nin, Toplu Sözleşme ve Sendikalar Kanunu'nu değiştiren 1317 sayılı yeni kanunun bazı maddelerini iptal etmesine rağmen, bu şartlar altında çıkarılacak yeni kanunun genel çizgileri belli olmuş gibidir.

Çıkarılmak istenen, egemen çevrelerin gönlünde yatan Sendikalar Kanunu, sendikal hak ve özgürlüklerin eskiye göre kısıtlayıcı, işçi örgütlenmesini daha dar sınırlar içine hapsedici; işçi hareketinin gelişmesini engelleyici olacaktır. Böyle olmasına çalışılacaktır. Üç yıldan beri bütün çabalar buna yönelmiştir. Sermayenin yeni tercihleri, sermaye birikiminin gerçekleştirilmesi süreci, hatta son ve belki de onu izleyecek devalüasyonlar, bütün bunların maliyetinin işçilere ödetilmesi yolunda yeni tedbirler alınmasını gerektirecektir.

görüşler

Kısaca sendikal haklar törpülenmek istenmektedir.

Son Dernekler Kanunu ve kanunun Anayasa'ya aykırılığı tartışılmaktadır. Bu kanunla dernek kurma özgürlüğünün de yok edilmek istendiği söylenmektedir.

Şimdi de, aynı doğrultuda ve yönetici katlardaki kitle örgütlenmesi korkusunu dile getiren, teknik elemanların Meslek Odalarıyla ilgili yeni bir kanun tasarısı söz konusudur.

Bir süreden beri çeşitli teknik eleman odalarındaki gelişmeler, örgütlenmeden kuşku duyan egemen çevreleri rahatsız etmiştir.

Son yıllarda çeşitli mühendis ve mimar odaları, etkin, yurt sorunlarına dönük, olaylarla içice ve ileri çizgileri savunan örgütler olarak ortaya çıkmışlardır. Demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine etkin biçimde katılmışlardır. Bu türden odaların yönetimindeki kadroların önemli bir bölümü, pasif üyeleri gittikçe aktif hale getirmeyi başarmışlar ve bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi mühendis ve mimar odaları, toplum içinde demokratik birer baskı gurubu niteliği kazanmışlardır.

Çeşitli çalışmaları, araştırmaları, bildirilen, yayınlarıyla basit birer aidat örgütü olmaktan çıkıp, gerçek bir kişilik kazanmışlardır.

Şimdi hazırlanmış bulunan kanun tasarısıyla odalara üyelik zorunlu olmaktan çıkarılmak, ihtiyarî kılınmak istenmekte ve odaların faaliyetlerini kısıtlayıcı tedbirler getirilmektedir.

Tasarının hedefi açıktır. Kitle örgütlenmesinin, meslekî örgütlenmenin önemli bir bölümünü meydana getiren teknik eleman odalarını zayıflatmak, etkinliklerini yoketmek ve demokratik baskı gurubu olma eğilimlerine son vermek...

Sonunda teknik eleman odalarının güçlü kuruluşlar olmalarını engellemeye kadar varan, sendikalar, dernekler ve meslekî örgütlenmelerle ilgili tedbirler dizisi, demokrasiyi kemirmekte, parça parça dağıtmaktadır.

Genel hedef sermayenin dolu dizgin at koşturma özlemleri içinde bulunduğu bir dönemde, karşısına çıkabilecek, bu dolu dizgin gidişten payını isteyebilecek ekonomik ve sosyal haklar mücadelesini etkin biçimde sürdürebilecek her türlü demokratik örgütlenmeyi güçden düşürmektir.

Çalışanların kendi özgür sendikal ve mesleki örgütlenmeleri kanalıyla sağlayabilecekleri güç ve birlik, onların pastadan kendilerine düşmesi gereken payı daha güçlü olarak istemelerini kolaylaştıracaktır. Korkulan ve karşı durulan budur.

Egemen çevreler, her dönem kitlelerin örgütlü demokratik gücünden korkmuşlardır.

Yapılacak şeyse demokratik örgütlenme hakini sonuna kadar savunmak, bu hakkı kullanmanın yeni yeni yollarını bıkmadan usanmadan denemektir, özlemi duyulan «demokrasi» ancak bu yollarla gerçekleşir, ve çalışan kitlelere bu yolda bü-vük işler düşmektedir.

(21 Şubat, Yeni Ortam)